

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autorka DP: Karolína Lerchová

Termín SZZ: květen 2024

Název DP: Projektová výuka jako cesta k rozvoji občanských kompetencí u žáků na 1. stupni ZŠ

Datum posudku: 9. 5. 2024

Vedoucí práce
Zpracovala Doc. PhDr. Jana Stará, Ph.D.

A. Požadované náležitosti diplomové práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C.	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Mezi A a C	Chybějící odkazy.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl. název, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a gramatice.	Výraznější nedostatky (doplnit příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita diplomové práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp. část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Téma diplomové práce je velmi aktuální, propojení projektové výuky a občanských kompetencí je nosné.

Autorka, jak prokázala v první části diplomové práce, dokáže psát kultivovaným jazykem, poznatky z odborné literatury dokáže nejen klást vedle sebe, ale je schopna je také dobře porovnávat a interpretovat. Bohužel v dalších částech práce se jí toto už dařilo méně. Jako zásadní problém vidím v tom, že se jí nepodařilo na základě shromážděné literatury jasně vymezit klíčový pojem práce, tedy projektovou výuku. Souhlasím, že terminologie je v českém prostředí značně rozkolísaná, ale k řešení tohoto problému mohla a měla diplomová práce přispět. Autorka bohužel více a méně relevantní (a kvalitní) zdroje nerozlišuje, nepřistupuje k nim s dostatečnou znalostí kontextu (pro jaké účely byly zpracovány, kým, kdy apod.). V práci se nepřiklání k žádnému vymezení pojmu.

Tento zásadní nedostatek diplomové práce bohužel negativně ovlivnil i obsah jednotlivých kapitol, výzkumný design a interpretaci získaných dat.

Zakotvení tématu v kurikulárních dokumentech (kapitoly 2.1, 2.2 a 2.4) mohlo být aktualizováno. Zvláště, když diplomantka sleduje problematiku občanských kompetencí, měla analyzovat Strategii vzdělávací politiky 2030+ a hlavní principy probíhající revize RVP. I stávajícímu RVP ZV se měla věnovat vzhledem k tématu práce více a měla jej řádně citovat. Nerozumím logice zařazení kapitoly 2.3. Kapitola 2.5 je vzhledem k proklamovanému zaměření na občanské kompetence velmi podceňována. Problémem práce je i nevymezení pojmu

cíle výchovy k občanství a občanské kompetence. Nerozumím zařazení kapitoly 3 do diplomové práce zaměřené na problematiku projektové výuky a občanských kompetencí.

Vzhledem k nedostatečnému vymezení pojmů v teoretické části práce nemohlo docházet k funkčnímu propojení teoretické a empirické části práce. Chvályhodnou výjimkou je propojení uvedené na s. 41, odstavec Pokud bychom...uvážení.“

Co se týče zrealizovaného projektu, mám více pochybností. Kladu si mj. otázku, jak byl žákům vysvětlen smysl tvorby „produktu“, vlastně, co bylo smyslem „produktu“, nerozumím ani já. Diplomantka používala při zadání úkolu slovo produkt? Proč? Jak mu žáci rozuměli? Projekt v pravém slova smyslu by měl vést k řešení autentického problému žáky. Jaký problém žáci řešili? Pokud jej řešili, s jakým úspěchem? Proč se tomuto nevěnuje hodnocení a/či reflexe? To, že žáci začali diskutovat o tom, co by mohli sami dělat pro neničení ekosystémů (viz s. 42) mi přijde výborné. Tam měl podle mě projekt směřovat. Jak k diskusi došlo? Byla diskuse vyvolána diplomantkou v roli učitelky? Nebo došlo k diskusi spontánně?

Výzkum provedený v rámci diplomové práce se nezaměřuje podle mě na důležité stránky projektové výuky. Projekt ani nemusí být skupinový, známe projekty individuální, používání slov projekt a spolupráce jako synonyma mi přijde zcela zavádějící. Nejde jen o používání slova spolupráce při práci s žáky (s. 44 dole), ale i koncipování rozhovorů s žáky víceméně výhradně okolo pojmu spolupráce. Občanské kompetence jsou velmi zúženy. S tvrzením, že metoda rozhovoru „dala autorce možnost ...analyzovat žákovský posun, především v oblasti občanských kompetencí, ...“ nesouhlasím. Zcela nesouhlasím ani se závěrem, že „body aktivního občanství... lze v tématu ochrany přírody nalézt jen velmi těžko“. Pokud toto autorka brala jako východisko své diplomové práce, rozumím všem nedostatkům, které práce vykazuje.

Není dostatečně popsáno, jak probíhala analýza rozhovorů a záznamových archů. Výsledky výzkumu jsou psány jako esej, ne jako výzkumná zpráva.

Náměty k diskusi při obhajobě DP:

Zodpovězte, prosím, otázky uvedené výše. Níže je opakují a doplňuji:

Jak byl žákům vysvětlen smysl tvorby „produktu“? Jak e ho týkala/mohla týkat závěrečná reflexe?

Používala jste při práci s žáky slovo produkt? Proč? Jak mu žáci rozuměli?

Jaký autentický problém žáci řešili? Pokud jej řešili, s jakým úspěchem?

Jak došlo k diskusi mezi žáky o jejich přispění k neničení ekosystémů?

Doporučuji k obhajobě: ANO

Podpis:

Předložená práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce ve studijním oboru Učitelství pro 1. stupeň ZŠ a nevykazuje shodu v systému Theses.cz s jiným dokumentem (shoda 1 %).